

Eerste Kamerleden bij 32^e Jaarvergadering OVSE Parlementaire Assemblee in Porto

De 32^e Jaarvergadering van de OVSE Parlementaire Assemblee vond van 29 juni tot en met 3 juli 2025 plaats in Porto, Portugal. Vanuit Nederland namen vijf Eerste Kamerleden deel. Dit waren de leden [Farah Karimi](#) (delegatieleider) en [Jeroen Recourt](#) (beiden GroenLinks-PvdA), [Rian Vogels](#) (VVD), [Madeleine Van Toorenburg](#) (CDA) en [Boris Dittrich](#) (D66). Meer dan 260 parlementsleden namen deel aan de jaarvergadering, met in totaal 54 delegaties uit de deelnemende landen van de OVSE. Niet aanwezig waren de delegaties uit de Russische Federatie en Moldavië. De delegatie uit de Verenigde Staten kon vanwege nationale stemmingen uiteindelijk niet afreizen naar Porto. Het centrale thema van deze jaarvergadering was de *herdenking van 50 jaar Slotakte van Helsinki: Reageren op een nieuwe realiteit in de OVSE*. Daarnaast werd, op verzoek van diverse delegaties, de situatie in het Midden-Oosten aan de plenaire agenda toegevoegd. De secretaris-generaal van de OVSE, ambassadeur Feridun H. Sinirlioğlu, Maria Telalian, Director of the OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights, en ambassadeur Jouni Laaksonen, Head of the Finnish 2025 Chairpersonship Task Force van het ministerie van Buitenlandse Zaken van Finland, spraken de Assemblee toe. Aan het einde van de zitting werd Pere Pons uit Spanje gekozen tot nieuwe OVSE PA-president voor de komende twee jaar. De uitgaande president, Pia Kauma, werd uitvoerig bedankt voor haar inzet in de afgelopen twee jaar. Op 3 juli nam de Assemblee unaniem de Porto-verklaring aan, met aanbevelingen binnen de drie OVSE-dimensies: politieke zaken, economische aangelegenheden en mensenrechten. Eenentwintig zogenaamde *supplementary items* werden aanvaard – resoluties waarin specifieke aandacht wordt gevraagd voor onder meer het erkennen van de Palestijnse staat, het tegengaan van Russische desinformatie, maritieme veiligheid, het versterken van gendergelijkheid, klimaatverandering, corruptiebestrijding en het bevorderen van parlementaire diplomatie en samenwerking om toekomstige generaties te beschermen. En marge van de bijeenkomst sprak de Nederlandse delegatie met ambassadeur Margriet Leemhuis in Portugal. De volgende Annual Session vindt plaats in Den Haag, van 4 tot en met 8 juli 2026.

Vijftig jaar Helsinki Act

Bij de opening van de jaarlijkse zitting van de Parlementaire Assemblee van de OVSE op 29 juni verwezen de sprekers naar de Slotakte van Helsinki uit 1975. De Portugese president Marcelo Rebelo de Sousa, de voorzitter van het Portugese parlement José Pedro Aguiar-Branco, OVSE PA-president Pia Kauma, secretaris-generaal van de Verenigde Naties António Guterres en de Portugese delegatieleider Paula Cardoso herinnerden aan het blijvende belang van dialoog en samenwerking, en aan de vijftig jaar ervaring van de OVSE in het bevorderen van veiligheid via dialoog en consensus – vooral sinds het einde van de Koude Oorlog. Zij betreurden echter dat de oorlog van Rusland tegen Oekraïne deze herdenking overschaduwde. Kauma benadrukte dat Oekraïne prioriteit blijft, en riep de parlementsleden op om niet alleen druk te blijven uitoefenen om een einde te maken aan de gevechten, maar zich ook voor te bereiden op de dag nadat de gevechten zijn gestopt. In zijn videoboodschap sprak de secretaris-generaal van de VN, António Guterres, over de grote en ernstige uitdagingen in de wereld – van lopende conflicten en toenemende ongelijkheid tot de uit de hand gelopen klimaatcrisis. “Door de dialoog tussen parlementen aan te moedigen, hebt u geholpen de democratie te versterken, samenwerking te bevorderen en alomvattende veiligheid te ondersteunen,” aldus Guterres. Tijdens de plenaire behandeling van het supplementary item over vijftig jaar Helsinki-proces, ingediend door OVSE PA-president Kauma, vroeg Dittrich bijzondere aandacht voor drie OVSE-functionarissen die sinds 2022 in Russische gevangenschap verblijven en zijn veroordeeld tot lange gevangenisstraffen. “We moeten er alles aan doen om Vadym Golda, Maxim Petrov en Dmytro Shabanov zo snel mogelijk vrij te krijgen,” sprak hij.

Oorlogsmisdaden in Oekraïne en Gaza

In de Eerste Commissie inzake Politieke Zaken en Veiligheid, die op 1 juli bijeenkwam, sprak Karimi zich zeer kritisch uit over de – in haar ogen – eenzijdig opgestelde resolutie van rapporteur Tobias Winkler uit Duitsland. Zij vond het terecht dat er scherpe kritiek werd geuit op Rusland en de oorlogsmisdaden die worden gepleegd tegen Oekraïners, maar wees erop dat de feitelijke oorlogsmisdaden tegen Palestijnen in Gaza onbenoemd bleven. “Dit is een uiting van dubbele standaarden, en die ondermijnen de internationale rechtsorde en de geloofwaardigheid van het Westen,” aldus Karimi. Haar amendement, dat opriep tot een onmiddellijke en onvoorwaardelijke staakt-het-vuren, ongehinderde noodhulp aan Gaza door de VN en onafhankelijke hulporganisaties, en de onmiddellijke vrijlating van gijzelaars, werd aangenomen.

Verkiezingswaarnemingen en radicalisering

Inzake het supplementary item over verkiezingswaarnemingen, dat op 1 juli werd behandeld in de commissie Politieke Zaken, sprak Karimi haar zorgen uit over de voorliggende tekst. “Ons verkiezingswaarnemingswerk is niet bedoeld om straffen uit te delen of politieke oordelen te vellen. Het gaat om het ondersteunen van democratische normen, waar deze ook worden betwist. Wij richten ons op het beoordelen van het proces, niet de uitkomst. De legitimiteit van een verkiezing is uiteindelijk aan de mensen van dat land om te beslissen,” zei Karimi. Van Toorenburg vroeg op 2 juli in de commissie Politieke Zaken aandacht voor het supplementary item *Preventing Youth Radicalization into Violent Extremism and Terrorism through Education and Media and Information Literacy*. “We moeten letten op de gevaren van algoritmes die onze kwetsbare jeugd vergiftigen,” aldus Van Toorenburg. Als lid van de ad hoc commissie *Countering Terrorism* heeft zij zich – onder meer onlangs in Washington D.C. – laten informeren over de recente trends en intensief meegewerkt aan deze resolutie.

Versterken parlementaire diplomatie voor toekomstige generaties

De commissie inzake economische en milieukwesties besprak op 2 juli het supplementary item *Strengthening Parliamentary Diplomacy and Co-operation to Safeguard Future Generations*, ingediend door Farah Karimi. “Deze resolutie, met een sterke focus op Centraal-Azië, roept ons op om te handelen met verantwoordelijkheid op de lange termijn, om te voldoen aan de behoeften van toekomstige generaties,” aldus Karimi. De resolutie vraagt nationale parlementen om mechanismen in te stellen, zoals jeugdadviesraden en intergenerationele raden. Voorts wordt aangedrongen op versterkte regionale samenwerking in Centraal-Azië, onder andere op het gebied van waterdiplomatie en milieubeheer in klimaatkwetsbare regio’s. De recente grensakkoorden in Centraal-Azië worden verwelkomd als een positieve stap richting vertrouwen en stabiliteit.

Overige

De Standing Committee keurde op 29 juni de begroting voor 2026 goed en toonde een [video](#) van de Nederlandse delegatie met een uitnodiging aan de leden voor de Annual Session in 2026 Den Haag. Als speciaal gezant voor Centraal-Azië sprak Karimi op 29 juni met de delegaties uit Centraal-Azië en op 30 juni nam zij deel aan het side event over vrede in Turkmenistan. Op 30 juni participeerde Karimi in de vergadering van de ad hoc commissie *Migration*, waarin werd teruggeblikt over het werkbezoek aan Spanje. Van Toorenburg was bij het overleg van de ad hoc commissie *Countering Terrorism*. Dittrich was bij de ad hoc commissie *Parliamentary Support Team for Ukraine*. Deze commissie sprak over de ontvoering van Oekraïense kinderen naar Rusland en de gevolgen van het opschorten van de verkiezingen als gevolg van de oorlog. Dittrich, Recourt en Karimi namen deel aan de jaarlijkse genderlunch onder leiding van Hedy Fry uit Canada op 30 juni. Tijdens de lunch deed Dittrich verslag van de hoge kosten van kinderopvang in Nederland en de loonkloof tussen mannen en vrouwen. Vogels en Van Toorenburg waren op 30 juni bij een side event over het tegengaan van propaganda,

misinformatie en interferentie georganiseerd door de Oekraïense, Finse en Zweedse delegaties. Op 30 juni voerde Karimi een gesprek met de speciaal vertegenwoordiger en coördinator van de OVSE voor de bestrijding van mensenhandel, Kari Johnstone. Van Toorenborg bezocht het side event *Democratic Winter*, georganiseerd door de Oostenrijkse Gudrun Kugler op 1 juli. Dittrich en Karimi waren aanwezig bij het side event *Strengthen the Legislative Response to Human Trafficking Risks for Ukrainian Refugees* eveneens op 1 juli. In het plenaire debat over het Midden-Oosten op 2 juli veroordeelde Karimi het voortdurende geweld en de oorlogsmisdaden van Israël en stelde zij dat deze acties de internationale rechtsorde en stabiliteit ondermijnen. Karimi woonde op 2 juli het *Side Event* bij over digitalisering van verkiezingscampagnes en de rol van OVSE PA-waarnemers, georganiseerd door de Zweedse Ödebrink. Het projectteam dat de OVSE PA Jaarvergadering 2026 organiseert, was mee om ervaring op te doen, evenals medewerkers van communicatie en beveiliging van de Tweede Kamer.

Aangenomen teksten

Alle aangenomen teksten, video's en foto's van deze sessie zijn [hier](#) te vinden.